

pseud. "Terenia", "Basia", "Jaskółka"

Córka Heleny z Iwaszkiewiczów i Juliana Szymonowicza urodziła się 26 października 1909 w Wilnie w rodzinie ziemiańskiej.

Po ukończeniu szkoły średniej oraz seminarium nauczycielskiego im. Królowej Jadwigi w Wilnie zaczyna w 1934 działalność zawodową. Do wybuchu wojny we wrześniu 1939 uczy w szkole powszechnej w Nowogródku i okolicy.

W r.szk. 1940/41 pracuje w szkole powszechnej w Grumbiniętach na Wileńszczyźnie, a po wkroczeniu Niemców w czerwcu 1941 kontynuuje działalność pedagogiczną w kompletach tajnego nauczania.

Równocześnie rozpoczyna działalność konspiracyjną w AK, gdzie najpierw przechodzi kurs łączności wojskowej.

Zaprzyśiężona w drugim półroczu 1942 nieprzerwanie do października 1944 pełni funkcję łączniczki przy sztabie AK Okręgu Wileńskiego pod komendą → Anieli Dziewulskiej /"Krystyna"/.

Od października 1944 tj. po aresztowaniu przez NKWD "Krystyny" S. przejmuje jej obowiązki i kieruje komórką łączności przy kolejnym szefie sztabu → Stanisławie Heilmanie /"Wileńczuk"/.

Po aresztowaniu z kolei "Wileńczuka" posługuje się nowym pseudonimem "Basia" i wchodzi w skład → "Auszry", której zadaniem było zaopatrywanie żołnierzy AK w fałszywe dokumenty umożliwiające im przejście przez linię Curzona.

18 marca 1946 S. zostaje aresztowana. Po ciężkim śledztwie w wileńskim NKWD sowiecki sąd wojenny skazuje ją na 10 lat ITŁ. Wyrok odbywa przez krótki okres w Wilnie, w miejscowości Jaja na Sybirze, a następnie w łagrach o specjalnym reżymie na Trasie Tajszeckiej w obwodzie irkuckim. Wobec odmowy opuszczenia obozu i osiedlenia się na Białorusi nie może skorzystać z amnestii i do Polski wraca dopiero w 1956.

Przyjeżdża do Torunia i pracuje w Bibliotece UMK do czasu przejścia na emeryturę w

Jej zasługi dla Polskiego Państwa Podziemnego zostały uhonorowane: Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami /1944/, Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Walecznych, Krzyżem Partyzanckim, Medalem Wojska, Krzyżem Armii Krajowej.

- ① O kursie Tczewski nic mi wiadomo, raczej nie
prowadził żadnego kursu. A konspiracyjnie Tczewski
poznał się i sam dojechał do umieszczenia
w sprawie.
- ② ... pierwsza funkcja Tczewski, a następnie kierował
grupą Tczewskich szefa sztabu Olegu Wileńskiego "Ludwik".
w Kombrze, kierowanej (lub podkomenda) "Krytyka" - Wład
Dworskiej.
- ③ ... przejmie jej obowiązki kierownika Tczewski t. 25.
Tczewski: węgierskiej szefa sztabu oraz sekretariatu
oraz opieki nad archiwum szefa sztabu przy kolejnym szefie sztabu
Stawiane Kiermanie ("Wład").

dy

dy